

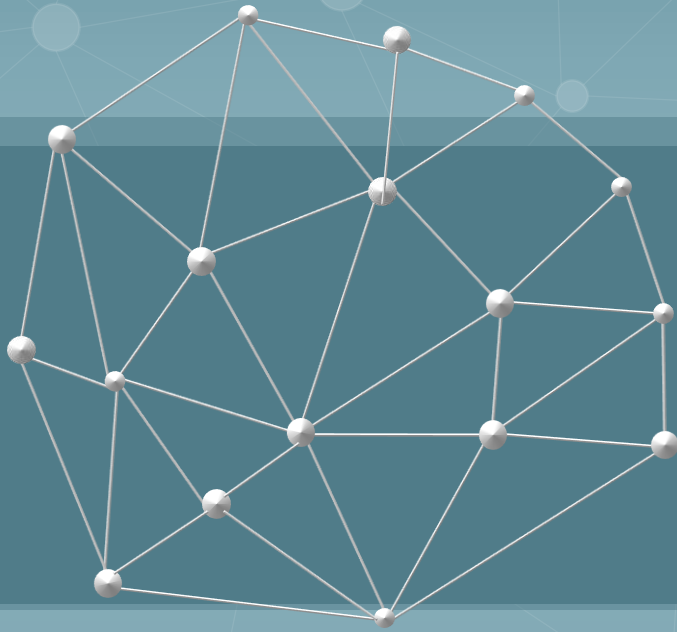
A world map in a light gray tone is centered on a dark teal background. Overlaid on the map is a network of white dots connected by thin white lines, creating a global web pattern. The dots are of varying sizes and are distributed across the map, with a higher concentration in the upper half.

CONFLICT OF INTERESTS

การขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI

Conflict of Interests

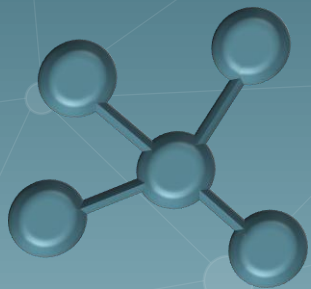

○ ผลประโยชน์ทับซ้อน

○ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

○ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน
กับประโยชน์ส่วนรวม

01

เคนเนท เคอเนาเฮน (Kenneth Kernaghan)

“สถานการณ์ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามหน้าที่และความรับผิดชอบทางสาธารณะไปขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว”

02

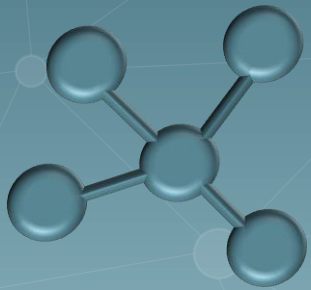
แซนดร้า วิลเลียม (Sandra Williams)

“การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงิน หรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องมีต่อสาธารณะ”

ความหมาย

ของ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน”

03

แพทริก บอยเออร์ (Patrick Boyer)

“สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวและได้ใช้อิทธิพลหรือจะใช้สิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว”

04

ผาสุก พงษ์ไพจิตร

“สภาวะซึ่งการกำหนดนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม หรือการตัดสินใจทางการเมืองถูกแทรกแซงด้วยผลประโยชน์เฉพาะของธุรกิจเอกชนอื่น ทำให้ผลที่ออกมาคือนโยบายที่ให้ผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชนบางรายบางกลุ่ม แต่สังคมโดยรวมเสียประโยชน์”

ความหมาย

ของ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน”

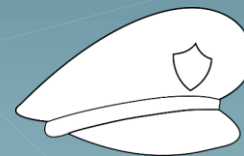
แนวคิด เรื่อง Conflict of interests

หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

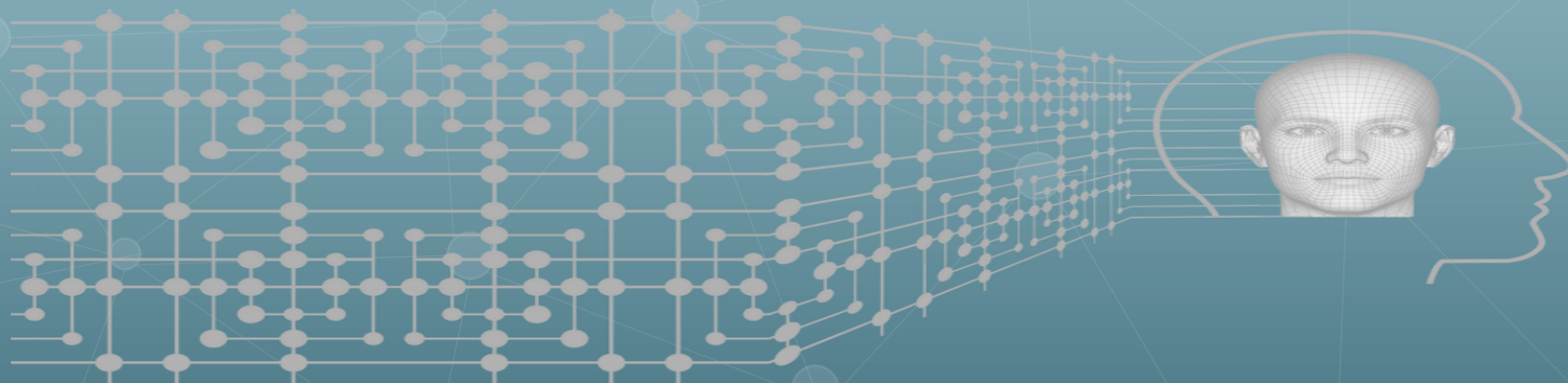
- สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ
สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ
กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง
- เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐจะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ
- ในฐานะเอกชนจะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม

แนวคิด เรื่อง Conflict of interests

หลักการสากลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะ ดังกล่าว ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

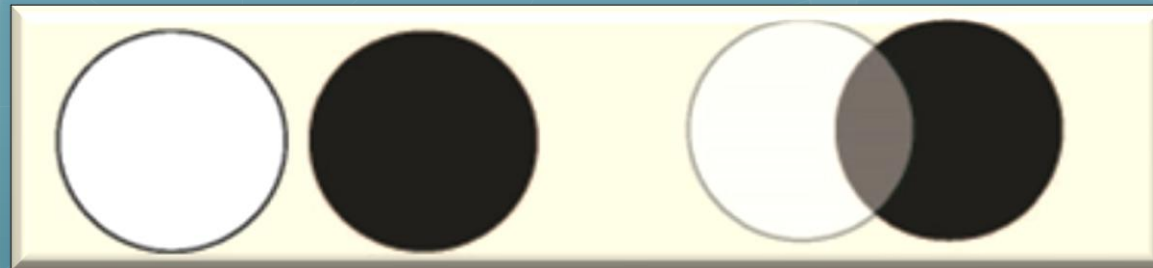

Conflict of Interests

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

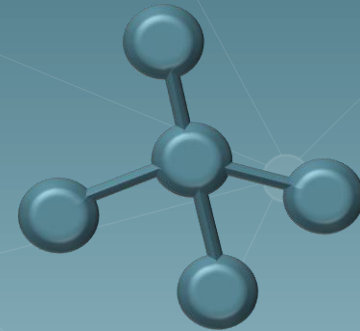
หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

พื้นที่สีขาว แทน ประโยชน์ส่วนตน
พื้นที่สีดำ แทน ประโยชน์ส่วนรวม

พื้นที่สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ เป็นพื้นที่เกิด
“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

องค์ประกอบ (Conflict of Interests)

01

บุคคลนั้นมีสถานะ **เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ**

02

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมในเรื่องนั้น ๆ

03

ประโยชน์ส่วนตน อาจเป็น ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้ /
ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น

04

เกิดสถานการณ์ที่มีผลประโยชน์ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไป
เกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำการ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ลักษณะพิเศษ : **มิได้** หมายถึงการทุจริตเสมอไป

จริยธรรม

ประโยชน์
ทับซ้อน

ทุจริต
ต่อหน้าที่

ไม่ผิดกฎหมาย แต่ไม่เหมาะสม

ไม่สมควรกระทำ

ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย

ต่อสังคม

และเป็นบ่อเกิดของการทุจริต

ผิดจริยธรรม มีประโยชน์ทับซ้อน
ผิดกฎหมายโดยตรง มีบทลงโทษชัดเจน

สรุปความแตกต่างระหว่าง

ผลประโยชน์ทับซ้อน กับ การทุจริตต่อหน้าที่

ประเด็นเปรียบเทียบ		ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
01	มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่มีบางกรณีที่กฎหมายบัญญัติครอบคลุมไปถึงหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติมาตรา 127)	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
02	มีอำนาจหน้าที่	- มีทั้งกรณีที่มีอำนาจหน้าที่และไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ 1) กรณีมีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ	- ต้องมีอำนาจหน้าที่
03	เพื่อให้ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์
04	มีเจตนาทุจริต	- มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้	- ต้องมีเจตนาทุจริต

Conflict of interest

รูปแบบ
ของ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

10 รูปแบบ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง
หรือเป็นคู่สัญญา

3. การทำงานหลังจาก
ออกจากตำแหน่งสาธารณะ
หรือหลังเกษียณ

4. การทำงานพิเศษ

5. การรู้ข้อมูลภายใน

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการ
เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะลงใน
เขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์
ในทางการเมือง

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อ
ประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

10. รูปแบบอื่น ๆ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

ผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สิน

ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง

การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือ

สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจาก

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ **ส่งผล**

ต่อ **การตัดสินใจ** ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ที่มา ...

รัฐบาลมีโครงการ "จำหน่าย
น้ำมันดีเซลให้แก่ผู้ประกอบการ
ประมงในน่านน้ำเขตต่อเนื่อง
ของราชอาณาจักร"

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข :

เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันไปถึงเขต
ต่อเนื่อง ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจ
สอบและลงลายมือชื่อรับรอง เพื่อใช้
เป็นหลักฐานในการยกเว้นภาษี

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้ได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ ราคาถูก และป้องกัน
และปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ไม่ให้มีการลักลอบ
จำหน่ายหรือนำน้ำมันกลับเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักร

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ :

ผู้ที่นำน้ำมันไปขายที่เขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร
จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต

พดฏิกการณ์

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ตำแหน่งผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ
▶ ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในโครงการน้ำมันเขียว

กองตำรวจน้ำ มีเรือ 2 ลำ ที่ใช้ในการตรวจตราเรือบรรทุกน้ำมัน
ทำให้การตรวจมีความล่าช้าและเรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถไปส่งน้ำมัน
ให้แก่ชาวประมงได้อย่างทั่วถึง

ชาวประมงได้ร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงพลังงานได้จัด
สมมนาผู้ประกอบการประมงขึ้น โดยได้ข้อสรุปว่าผู้ประกอบการ
ต้องการให้ตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึง
เขตต่อเนื่อง โดยจะจ่ายค่าเบี่ยงเสี่ยงในการเดินทาง ค่าอาหารกินอยู่
บนเรือ วันละ 500 บาทต่อคนต่อวัน

สมาคมการประมง ได้นำเงินไปให้ นาย ก. จำนวน 48 ครั้ง รวมเป็น
เงิน 3,075,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นเบี่ยงเสี่ยงของเจ้าหน้าที่

นาย ก. ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ทำหนังสือขอบคุณไปยังสมาคม
การประมง และได้สั่งการให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปกับเรือ
บรรทุกน้ำมัน

ผลการดำเนินคดี

ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานตำรวจ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรือบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่าใด ๆ จากผู้ประกอบการ
 2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ตำรวจเดินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้เจ้าหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
 3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่าไม่ได้เรียกรับเงิน และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงิน จึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่
- ▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีงบประมาณเพียงพอควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข ไม่ใช่รับเงินอันอาจทำให้ออกชนเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. **จึงเป็นความผิดฐาน เจ้าพนักงานเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด** สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ **ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท** ซึ่งโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

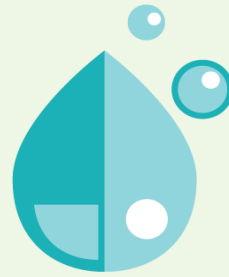
การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริม
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค
"การจัดทำแปลงสาธิตระบบ
การให้น้ำเหนือผิวดิน"

เพื่อจัดซื้อ

- วัสดุอุปกรณ์ระบบน้ำหยด
ราคา 1,412,000 บาท และ
- กิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวาน
ปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น
ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ
1,700,000 บาท

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาธิตฯ
แบบให้เปล่า เพื่อให้บริการ
ทางวิชาการแก่เกษตรกรโดย
ไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอด
ระยะเวลา 7 ปีของอายุโครงการ
และหลังครบกำหนด 7 ปี
ทางราชการจะคืนที่ดินให้กับ
เจ้าของที่ดิน แต่ไม่มีข้อกำหนด
ที่ให้ทางราชการต้องยก
กรรมสิทธิ์ในวัสดุอุปกรณ์ฯ
และพันธุ์ส้มเขียวหวานฯ
ให้แก่เจ้าของแปลงที่ดิน

นาย ข. เกษตรอำเภอ ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาธิตฯ

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภริยา
เกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาธิตฯ
และนาง ส. ได้ให้ความยินยอม
ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตน
จัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า
นาย ก. เกษตรจังหวัดจึง
ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตาม
ขั้นตอนของทางราชการ

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค “การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน” โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับ และการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของนาง ส. ภริยาของนาย ก.

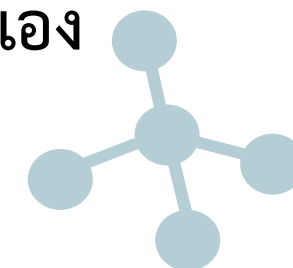
แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตนาย ข. เกษตรอำเภอเป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม นาย ก. ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่านาย ก. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยาตนเนื่องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post – employment)

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ
เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่
ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคล
ผู้เคยดำรงตำแหน่งในสาธารณะมาก่อน มักจะ รู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน
มีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคย
ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post – employment)

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ได้มีการเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่ไปโดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งก็จะได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นการเรียกรับสินบนซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

กรณีตัวอย่าง

01

ผู้บริหารระดับสูงของ**กระทรวงสาธารณสุข**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ

02

ผู้บริหารระดับสูงของ**กรมประชาสัมพันธ์**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์

03

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่**เกษียณแล้ว**ใช้อิทธิพลที่เคยดำรง
ตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับ**เป็นที่ปรึกษา**ให้**บริษัทเอกชน**ที่ตนเคยติดต่อ
ประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

4. การทำงานพิเศษ

การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

- การ **ตั้งบริษัท** ดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการ **แข่งขันกับหน่วยงาน** หรือ **องค์การสาธารณะที่ตนสังกัด**
- การรับจ้างพิเศษ **เป็นที่ปรึกษาโครงการ** โดยอาศัยตำแหน่งใน **ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ**ว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด **ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่**

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร **รับจ้างทำบัญชี** และ
ยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

02

ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ **ตั้งบริษัทเอกชน** เกี่ยวกับการพิมพ์

03

เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ **รับจ้างเป็นที่ปรึกษา** โครงการ
เพื่อ **ให้บริษัทเอกชน** ที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเอง
รับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับ
ตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้า
เอาประโยชน์เสียเอง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

02

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

(Using your employer's property for private advantage)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

คดีนำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ในงานแต่งงานลูกสาว

นายแพทย์ ช ฌอนดี คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล **ได้ใช้**
บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยในการจัดงานมงคล
สมรสของบุตรสาวที่บ้านพักส่วนตัว และใช้สถานที่เตรียมจัดงาน
ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารฯ ไปช่วยจัดเตรียมงาน โดยนำทรัพย์สิน
ของคณะแพทยศาสตร์ไปติดตั้งใช้จัดงาน ได้แก่ **เก้าอี้พร้อมปก**
100 ตัว กระจ่างต้นไม้ ให้พนักงานโสต ฯ **นำกล้องวิดีโอ 2 เครื่อง**
โทรทัศน์ 1 เครื่อง สายสัญญาณ 1 ชุด ขาตั้งกล้องมอนิเตอร์ 2
เครื่อง กล้องถ่ายรูป 2 ตัว ชุดควบคุม 1 ชุด เครื่องเล่นและ
บันทึกดีวีดี 1 เครื่อง
ให้นำรถส่วนกลางของคณะแพทยศาสตร์ ได้แก่ **รถตู้ 1 คัน รถกระบะ**
3 คัน ไปใช้บรรทุกทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยงาน

ศาลพิพากษา จำเลยมี
ความผิด มาตรา 151
และ 157
ให้จำคุก 5 ปี ปรับ
20,000 บาท

ลดโทษกึ่งหนึ่ง จำคุก 2 ปี 6 เดือน
ปรับ 10,000 บาท
ทำคุณประโยชน์ ไม่เคยต้องโทษ
จำคุกให้รอลงอาญา 2 ปี

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

การที่นักการเมืองในจังหวัด **ขอเพิ่มงบประมาณ** เพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อ **สะพานและถนน** นั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะประโยชน์

คดีใช้บหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายก อบจ. สกลนคร ได้เบิกจ่ายงบประมาณค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไว้นิลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ผืน ที่มีข้อความว่า “พุดนั่ม ยิ้มหวาน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องชาวสกล” พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 ลว. 20 มิ.ย. 2549 ข้อ 4 “ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล”

กรมบัญชีกลาง เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายก อบจ.อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลพิพากษา

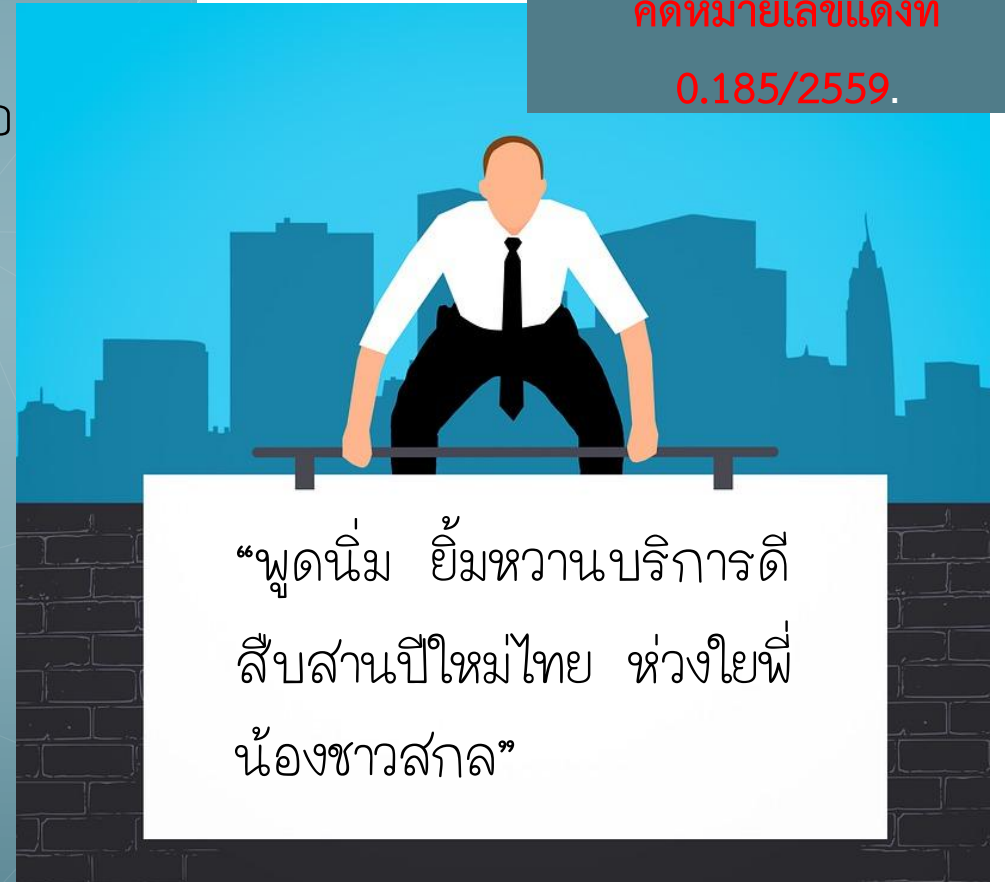
ให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.

2539

คดีหมายเลขแดงที่

0.185/2559.

“พุดนั่ม ยิ้มหวาน บริการดี
สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่
น้องชาวสกล”

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้องหรือ อาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ

01

การอนุมัติ**แต่งตั้ง**คู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน

02

การใช้อำนาจ**แต่งตั้ง**หรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม

03

การคัดสรร **คัดเลือก**บุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

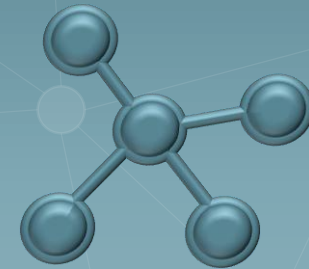

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

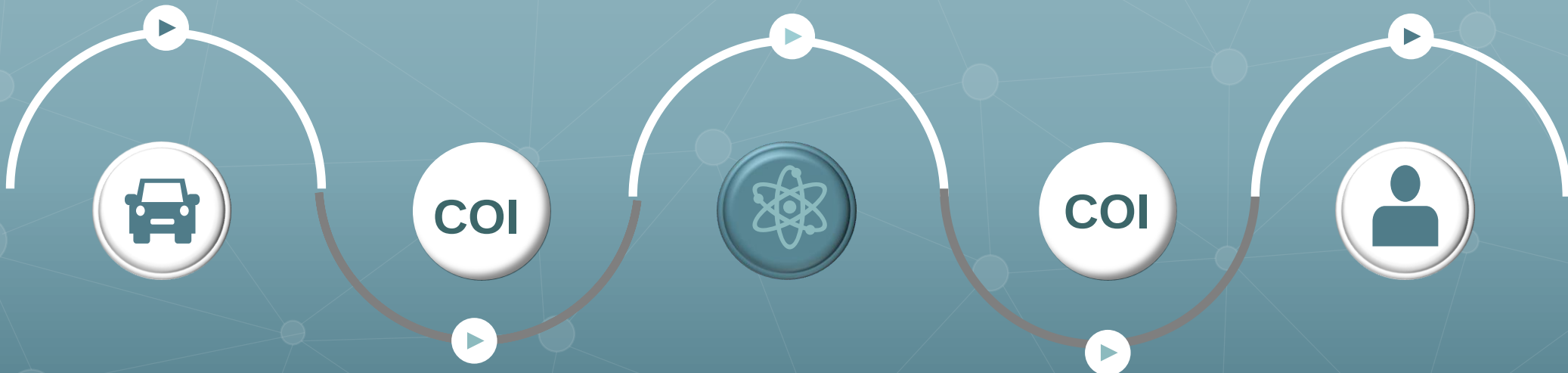
การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซง
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ
และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

10. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวมรูปแบบอื่น ๆ

พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก 9 รูปแบบดังกล่าว

CONFLICT OF INTERESTS

การเป็น**คู่สัญญา**หรือ
มีส่วนได้เสียในสัญญา

ทำงานใน**ธุรกิจเอกชน**ใน
กำกับหน่วยงานรัฐที่สังกัด

การเป็น**หุ้นส่วน**ในห้างฯ
ผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เป็น
คู่สัญญากับรัฐ

การ**รับสัมปทาน**หรือคง
ถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ

การ**รับทรัพย์สิน**
หรือประโยชน์ต่าง ๆ

ปัญหาไกลตัว ?

CPI : Corruption Perception Index

ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน

Thailand

36

ปี 2562 ประเทศไทยได้ 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2561 ในส่วนของอันดับโลกจากทั้งหมด 180 ประเทศ ได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับที่ 101 จากอันดับ 99 เมื่อปีที่แล้ว หลังจากลำดับลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 .

CPI

ตารางค่าคะแนน CPI ประจำปี 2562 ในกลุ่มประเทศอาเซียน

อันดับ	ประเทศ	คะแนน	อันดับโลก
1	สิงคโปร์	85	4
2	บรูไน	63	35
3	มาเลเซีย	47	51
4	อินโดนีเซีย	38	85
5	เวียดนาม	37	98
6	ไทย	36	101
7	ฟิลิปปินส์	36	113
8	เมียนมา	29	130
8	ลาว	29	130
9	กัมพูชา	20	162

CONFLICT OF INTERESTS

อนาล็อก ANALOG

ยอมรับกับคำพูดที่ว่า“ทุกจิตบ้าง
ไม่เป็นไรถ้าเราได้ประโยชน์”

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ทับซ้อน/ สืบบน/ คอรัปชัน

ระบบอุปถัมภ์

ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่าง

ไม่ถูกต้อง

ระบบคิด

ดิจิทัล DIGITAL

ไม่ยอมรับกับคำพูดที่ว่า
“ทุกจิตบ้างไม่เป็นไร
ถ้าเราได้ประโยชน์”

แยกประโยชน์ส่วนตนออกจาก
ประโยชน์ส่วนรวม

เห็นประโยชน์สาธารณะมาก่อน
ประโยชน์ส่วนตน

อนาล็อก ANALOG

ระบบคิด

ดิจิทัล DIGITAL

เอาวัสดุครุภัณฑ์หลวง
ไปใช้ที่บ้าน

เอารถยนต์หลวงมาใช้
ดูส่วนตัว

เอาโทรศัพท์หลวงมาใช้ติดต่อดู
ส่วนตัว

เอาอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่
ทำงาน

ใช้น้ำประปาหลวงมาล้างรถส่วนตัว

ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ที่บ้าน

ไม่ใช้รถหลวงในเรื่องส่วนตัว

ไม่ใช้โทรศัพท์หลวงโทรดูส่วนตัว

ไม่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่
ทำงาน

ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ

CONFLICT OF INTERESTS

พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวด 6

การขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนบุคคลประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา 126

ห้ามมิให้กรรมการ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
อิสระ และเจ้าพนักงานของ
รัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด ดำเนิน
กิจการ (1) - (4)

มาตรา 127

ห้ามมิให้กรรมการ ดำรง
ตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้
ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
ดำเนินการใดตามมาตรา 126
(4) ภายในสองปี นับแต่วันที่
พ้นจากตำแหน่ง

หมวด 6

มาตรา 128

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จาก
ผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อันควรได้ตาม
กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่
ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์
อื่นใดโดยธรรมจรรยา

มาตรา 129

การกระทำความผิดเป็นการ
ฝ่าฝืนบทบัญญัติใน
หมวดนี้ให้ถือว่าเป็น การ
กระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
หรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม

มาตรา 126

สาระสำคัญ

ห้ามมิให้กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

01

เป็น**คู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสีย**ในสัญญาที่ทำกับหน่วยงาน
ของรัฐ

02

เป็น**หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท**ที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

03

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็น**คู่สัญญา**
อันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน เป็น**หุ้นส่วน**ในห้างหุ้นส่วนหรือ**ผู้ถือหุ้น**
ในบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

04

เป็น**กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง**
ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ควบคุม
ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 126 (1)

CONTRACT

การเป็นคู่สัญญา หมายถึง การเข้ามาทำสัญญาโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้น เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา ที่ทำกับ **หน่วยงานของรัฐ** ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การมีส่วนได้เสียในสัญญา หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใด ๆ

มาตรา 126 (2)

“การเป็นหุ้นส่วน” หมายถึง การที่บุคคลได้
ลงทุนร่วมกัน ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้า
เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือ
โดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็น
ผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท” หมายถึง การมีหุ้นใน
บริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้น

มาตรา

126 (3)

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นส่วนหนึ่งหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“สัญญาสัมปทาน” หมายถึง สัญญาที่เอกชนได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การทำโรงโม่หิน รั้งนกอีแอ่น

มาตรา 126 (4)

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน

กรรมการ

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ ของหน่วยงานของรัฐ

ที่ปรึกษา

ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติ
หน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

ตัวแทน

พนักงาน

ลูกจ้าง

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัด
หรือแย้งหรือประโยชน์ของทางราชการ หรือต่อประโยชน์ส่วนรวม
หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ของรัฐผู้นั้น

จำนวน หุ้นในบริษัท จำกัด หรือ บริษัทมหาชน จำกัด ที่ถูกกำหนด

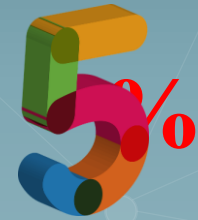

กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

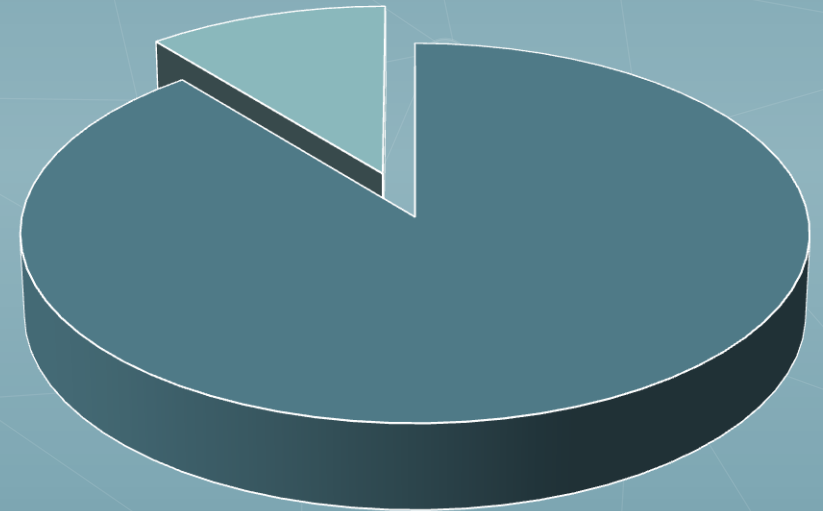
เจ้าพนักงานของรัฐ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

ไม่เกิน

ถือหุ้นใน บริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชน
จำกัด ตามมาตรา 126 (2) และ มาตรา 126 (3)

ไม่เกิน **ร้อยละห้า** ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ถือหุ้นได้ตามมาตรา 126 (2) พ.ศ.2563
ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ถือหุ้นได้ตามมาตรา 126 (3) พ.ศ.2563

มาตรา 126 วรรค 2 วรรค 3 วรรค 4

🎯 **วรรคสอง** :ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยให้ถือว่าการดำเนินการของ **“คู่สมรส”** เป็นการดำเนินการของ **“เจ้าพนักงานของรัฐ”** เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

🎯 **วรรคสาม** : **“คู่สมรส”** ตามวรรคสองให้หมายความรวมถึง **“ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส”** ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

🎯 **วรรคสี่** : เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (2) หรือ (3) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายใน **สามสิบวัน** นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

มาตรา 126 วรรค 3

ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวโดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี

“ผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยาโดย
ไม่จดทะเบียน”

แสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากันหรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

ได้จดทะเบียน หย่าขาด จากกันตามกฎหมาย แต่ยังไม่
แสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคม
ทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือภริยากัน

คู่สมรส The spouse

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓

ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

จำนวน **9,927** คน

1. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการ) ข้าราชการทหาร (ปลัดฯ, ผู้บัญชาการฯ) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานองค์กรอิสระ (เลขาธิการฯ) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (เลขาธิการฯ)

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา

2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเมืองพัทยา นายก อบจ. นายกเทศมนตรี นายก อบต.

3. ผู้บริหารท้องถิ่น

สรุป กิจการต้องห้ามดำเนินการ มาตรา 126

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วน
ได้เสียในสัญญาที่ทำกับ
หน่วยงานของรัฐ

ใช้บังคับกับคู่สมรส
ด้วยยกเว้น คู่สมรส
ดำเนินกิจการอยู่ก่อน

เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐ*

*ยกเว้นถือหุ้นในบริษัท
ไม่เกินร้อยละ 5

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่ง
สัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็น
คู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาด
ตัดตอน เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท
ที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็น
คู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว*

เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา
ตัวแทน พนักงาน หรือ
ลูกจ้าง ในธุรกิจเอกชน
ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ
ดูแล ตรวจสอบ ของ
หน่วยงานของรัฐ

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้ กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4) **ภายในสองปี** นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เข้าไปมีส่วนได้เสียใน ธุรกิจของเอกชนในฐานะ

“กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง”

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ ของหน่วยงาน
ของรัฐที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนอาจขัด
หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ
หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา 127 ห้ามดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4) ภายในสองปี นับแต่ วันที่พ้นจากตำแหน่ง

⚙️ เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ
ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง
ในธุรกิจของเอกชน

⚙️ ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ ของหน่วยงานของรัฐ

⚙️ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ใน
ฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

⚙️ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งหรือประโยชน์ของทางราชการ
หรือต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

มาตรา 127

“ไม่รวมถึงคู่สมรส”

ตำแหน่ง

ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

จำนวน 1,156 คน

01

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา

02

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการ) ข้าราชการทหาร(ปลัดฯ ผู้บัญชาการฯ) ผู้บังคับการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานองค์กรอิสระ (เลขาธิการฯ) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (เลขาธิการฯ)

มาตรา
128

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
จาก “บุพการี สืบสันดาน
หรือ ญาติ” ที่ให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมตามฐานานุรูป

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **“โดยธรรมจรรยา”** ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว

ไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงาน
ราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ + ผู้ซึ่ง พ้นจาก การเป็นเจ้าพนักงานของ
รัฐมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปี ด้วย

หลัก = “ห้ามรับ” ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด : ไม่เกิน 3,000 บาท

มาตรา 128

“รับโดยธรรมจรรยา”

(1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท

(2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย ธรรมจรรยา

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย

ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ โอกาสแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน หลง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา/มูลค่ามากกว่าที่กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุด ภายใน **30** วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. ส.ว.
และสมาชิกสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้า
ส่วนราชการ ระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือ
ประธานสภาท้องถิ่น

ประธานกรรมการและกรรมการในองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

“**เข็มกลัดทองคำ** จากกองทุน สวัสดิการ”

นาย ส. ลาออกจากราชการ เข้าร่วมงานแสดงมูทิตาจิตแต่
ผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ

ได้รับ**เข็มกลัดทองคำ**มีมูลค่าประมาณ 12,000 บาท จาก
กองทุนสวัสดิการของหน่วยงานตามข้อกำหนดในการมอบของที่
ระลึกให้กับผู้ที่ออกจากราชการ

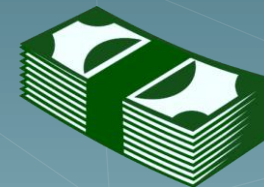
ข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการภายในสำนักงาน ว่าด้วยการ
มอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจากราชการ พ.ศ. 2559
ข้อ 3 (2) ที่ให้อำนาจแก่กองทุนสวัสดิการสามารถมอบของที่
ระลึกให้แก่สมาชิกที่ออกจากราชการซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปี
ขึ้นไป ได้ไม่เกินรายละเอียด 15,000 บาท

รับโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ไม่จำเป็นต้องแจ้ง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
การรับทรัพย์สินต่อ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอน

บทกำหนดโทษ

126

127

128

129

มาตรา 168

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน **60,000**
บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 170

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
6 เดือน หรือ ปรับไม่เกิน **10,000**
บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 169

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน **60,000**
บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ถือเป็นการกระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
หรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม

กรณีมาตรา 126 วรรค 2 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐ
รู้เห็นยินยอม ต้องระวางโทษตาม ม 168 ว 2

CONFLICT OF INTERESTS

แนวทางการรับมือกับการขัดกัน

แห่งผลประโยชน์

- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น
- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ
- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส และเปิดเผย
- ❄️ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI แก้ไขได้... ถ้าคิดเป็น...

